

ZPRÁVY

● Zomrel doc. Ing. Ivan Lacko

Katedra chemickej teórie liečiv so zámutkom oznamuje širokej farmaceutickej a chemickej verejnosti, že dňa 28. februára 2014 utíchol tlkot srdca doc. Ing. Ivana Lacka, dlhoročného významného vedca v organickej, bioorganickej a farmaceutickej chémii a vynikajúceho vysokoškolského pedagóga Farmaceutickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave.

Doc. Ing. Ivan Lacko sa narodil dňa 9. januára 1938 v Bratislave, no svoje detstvo až po stredoškolské roky prežil v Liptovskom Mikuláši. V roku 1962 získal vysokoškolský diplom na Fakulte chemickej a potravinárskej technológie STU (Chemicko-technologické fakulte SVŠT) v Bratislave v odbore organická technológia – výroba liečiv. Po roku vojenskej služby začal pracovať ako výskumný pracovník na Vedeckovýskumnom ústave FaF UK, kde pôsobil v rokoch 1963–1972. Už počas tohto obdobia sa zapájal do výučby predmetu Organická chémia pod odborným vedením prof. RNDr. L. Krasneca, vtedajšieho vedúceho ústavu a katedry. Na miesto vysokoškolského učiteľa na Katedru chemickej teórie liečiv FaF UK (vtedy Katedru anorganickej a organickej chémie) bol doc. Ing. Ivan Lacko prijatý v roku 1972 a tu zotrval vyše 40 rokov. V roku 1994 obhájil habilitačnú prácu vo vednom odbore Farmaceutická chémia.

Docentovi Lackovi sa stala výchova a vzdelávanie budúcich farmaceutov životným poslaním. Patril medzi popredných učiteľov FaF UK, ktorý sa zaslúžil o rozvoj a modernizáciu výučby predmetov Organická chémia a Bioorganická chémia, podieľal sa na výchove celých generácií farmaceutov pôsobiacich v ČR a SR. Bol spoluautorom viacerých učebných textov a prvej slovenskej učebnice organickej chémie pre farmaceutické štúdium –

Devínsky F. a kol. Organická chémia pre farmaceutov (Martin: Osveta 2001). V pedagogickej práci – vo výučbe svojich obľúbených predmetov, ale i u študentov ŠVOČ, diplomantov, rigorózanov, doktorandov a mladších kolegov – využíval bohatú vedeckú erudíciu, skutočný ľudský prístup, trpezlivosť a vypestovaný učiteľský takt, ktorými si získal celé generácie študentov a kolegov na FaF UK.

Vedeckovýskumná činnosť doc. Lacka bola bohatá so širokým záberom v oblasti organickej, bioorganickej a farmaceutickej chémie. V posledných rokoch sústreďoval svoj vedecký potenciál na syntézu, fyzikálno-chemickú charakterizáciu a štúdium biologickej aktivity amfifilných zlúčenín rôznych štruktúrnych typov – organických amóniových solí a aminosí, s cieľom ich využitia v praxi ako látok s vyhraneným antimikrobiálnym účinkom a s požadovanou biodegradovateľnosťou. Významným je jeho prínos aj v kvantifikácii vzťahov medzi štruktúrou, vlastnosťami a biologickou aktivitou (QSAR), vrátane objasňovania mechanizmu účinku na bunkovej a subcelulárnej úrovni uvedených typov membránovo aktívnych zlúčenín. Nie menej významný je tiež podiel doc. Lacka na vývoji a formulácii dezinfekčných prípravkov, medzi ktoré patrili Jodaminox, Dusept, Multisept. Doc. Lacko pred 40 rokmi stál spolu s prof. F. Devínskym pri zrode vedeckej školy uvedenej skupiny bioaktívnych zlúčenín. Výsledky svojej vedeckovýskumnej a vývojovej činnosti uviedol ako spoluautor v jednej zahraničnej monografii, vo viac ako 120 pôvodných vedeckých prácach a v 91 patentoch (z čoho 4 boli realizované v praxi).

Doc. Lacko okrem vedeckých a pedagogických kvalít oplýval i športovým nadaním, patril medzi špičkových slovenských atlétov v behu cez prekážky, kde neskôr pôsobil ako tréner a člen výkonného výboru Československej atletickej únie. Pôsobil v organizačnom výbore medzinárodných pretekov IAAF Slovaft Bratislava (predtým Pravda-televízia-Slovaft). Svoje získané odborné a vedecké poznatky neskôr doc. Lacko využíval ako aktívny funkcionár Antidopingového výboru SR.

Vážení pán docent, dakujeme Vám v mene kolegov a Vašich študentov.

Čeť Vašej pamiatke.

F. Devínsky, R. Horáková